

Fra varm luft til fornuft

En oprydningsplan for
bureaukratiet

Liberal Alliance

Fra varm luft til fornuft

Sådan rydder vi op i bureaukratiet

“Allerede i 80’erne begyndte daværende statsminister Poul Schlüter at tale imod det voksende bureaukrati. Siden er det kun blevet værre og værre. Vi har aldrig brugt flere penge på velfærd, men resultaterne står ikke mål.”

Sådan sagde statsminister Mette Frederiksen fra talerstolen ved Folketingets åbning i 2020. I alt har hun talt om for meget bureaukrati i fire af sine syv åbningstaler som statsminister for Danmark.

Alligevel er dansk lovgivning vokset med over en halv million ord, mens Mette Frederiksen har været statsminister. Antallet af bureaukrater ansat i staten er steget med over 19.000 fuldtidsmedarbejdere, hvilket årligt koster statskassen over 14 mia. kr., og hastværket i lovbehandling har aldrig været større end under hendes ledelse.

Hvis snakken om bureaukrati skal være andet end varm luft, kræver det, at der også følger handling med de flotte taler.

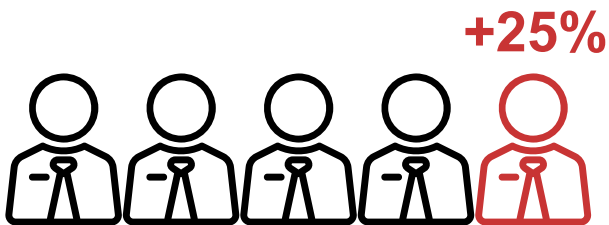
At vi sænker hastigheden i lovbehandlingen og antallet af ord og regler i lovgivningen.

Liberal Alliance vil rydde op i bureaukratiet og binde politikerne til at gå fra varm luft til fornuft.

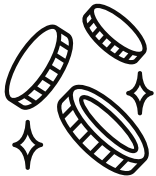
Det vil vi:

1. En bindende bureaukratilov
2. Afbureaukratisering forankret i Statsministeriet
3. Færre ministerier
4. De første 100 konkrete regler til afskaffelse
5. Oprydningsgeneral efter norsk forbillede
6. Fuld gennemsigtighed i bureaukrati-besparelser
7. Endeligt opgør med puljetyranniet
8. Færre råd og nævn

Udviklingen i bureaukrati under **Mette Frederiksen**

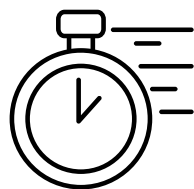
19.400 flere bureaukrater i staten

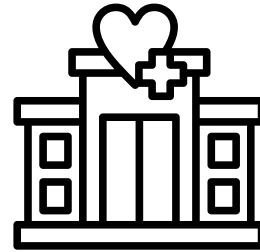
Stigningen koster
hvert år statskassen

14,6 mia. kr.

...altså næsten fem
gange prisen på at
afskaffe en helligdag

10% mere hastværk
i lovbehandlingen end
tidligere rekord

+39%

flere akademikere i
regionerne

+ 20 %

flere administrative byrder

Byrderne koster årligt
danske virksomheder

46 mia. kr.

Erhvervslivet bruger
90.000 årsværk
på bureaukrati. Ligeså
mange mennesker,
som der bor i Herning
Kommune

1. Danmark skal have en bindende bureaukratilov

Det er for let at indføre bunker af ny lovgivning uden at gøre sig umage med at sikre, at lovgivningen skaber så lidt bureaukrati som muligt.

En bindende bureaukratilov skal i lighed med klimaloven forpligte politikerne til at nedbringe antallet af administrativt ansatte, mængden af lovgivning samt de administrative byrder på erhvervslivet.

Der skal indføres bindende mål i lovgivningen om '1 regel ind – 2 regler ud' således, at der skal findes to regler, der kan udgå, hver gang man politisk ønsker at indføre en ny regel.

Sådan vil vi gøre:

- Bindende mål om at antallet af administrativt ansatte skal tilbage på 2019-niveau
- Bindende mål om 25 % reduktion af lovgivning
- Bindende loft over erhvervslivets byrder på 30 mia. kr. årligt
- Bindende krav om '1 regel ind, 2 regler ud'

“

“Efter min opfattelse blev der opfundet for mange ligegyldige opgaver. Ofte til decideret gene og irritation, i værste fald **til skade for klinikernes tid med patienterne.**

Man kunne have afskediget mig og **minimum 25% af mine akademiske kolleger**, uden at det havde kunnet mærkes på hospitalsgangene.”

- Tidligere akademiker i region, 2021

2. Afbureaukratisering skal forankres i Statsministeriet

For at lykkes med indsatsen for afbureaukratisering skal arbejdet forankres i Statsministeriet.

En kommende oprydningsgeneral skal arbejde under Statsministeriet og have mandat herfra til at følge og sikre gennemførelsen af afbureaukratisering på tværs af ministerierne.

Statsministeren skal selv have hånden på kogepladen og holdes til ansvar for resultaterne på tværs af ministerierne.

Sådan vil vi gøre:

- Regeringen sætter et konkret mål for, hvor meget den vil nedbringe regelbyrden
- Hver minister skal hvert år holdes ansvarlig af statsministeren for mængden af bureaukrati i det enkelte ministerium
- Hvis man er bagud, er ministeren forpligtet til at fremlægge nye initiativer, som sikrer, at målet bliver nået
- Ministeren pålægges handlepligt
- Statsministeren skal have mandat til at følge op og sanktionere ministrene

3. Færre ministerier

Ikke siden 1950'erne har der været så mange ministerier som under den nuværende regering, og aldrig har de beskæftiget så mange bureaukrater. Hvor vi i 2015 kunne drive landet med blot 17 ministerier, har vi i dag 25 - en stigning på næsten 50%.

Ved at nedbringe antallet af ministerier går politikerne forrest med at reducere antallet af bureaukrater i staten.

Vi foreslår at nedlægge:

- Digitaliseringsministeriet
- Ældreministeriet
- By-, Land- og Kirkeministeriet
- Fødevareministeriet
- Miljøministeriet, som skal sammenlægges med Ministeriet for Grøn Trepert

4. De første 100 regler, der skal afskaffes

Det kan være svært at pege på, hvad 'bureaukrati' er konkret. Liberal Alliance har samlet en liste med 100 konkrete regler, vi mener er overflødige eller direkte skadelige. For detaljegraden i den danske lovgivning er enorm.

De mange regler kan virke uskyldige eller hjælpsomme isoleret set. Men tilsammen udgør det en byrde for vores samfund, når god gammeldags sund fornuft skal erstattes med lovgivning.

Politikerne skal ikke detailstyre alt mellem himmel og jord, men i højere grad holde sig til det vigtigste, og stole på, at danskerne ved, hvad der er bedst for dem selv.

Eksempler på fjollede regler

Trappetrins stigning må ikke være over 18 cm

Man må ikke udlevere gratis bæreposer, HVIS posen har hank

Man må ikke lade sin cykel stå ulåst

Case:

Vinhandler kæmper med ny emballageafgift

Den nye emballageafgift påfører erhvervslivet nye byrder. En vinhandler beskriver, at han efter indførslen af afgiften har været nødt til at stå op klokken 4 om natten for at veje flasker. Emballagen skal nemlig registreres ned i detaljer - fra materiale og glasfarve til etiketter og voks på flasken. Det betyder mange timers ekstra administrativt arbejde for virksomhederne.

FødevarerDanmark oplever, at arbejdet med at håndtere emballageafgiften koster seks til syv gange mere i administration end selve afgiften, og rammer de små virksomheder hårdest.

Virksomhedernes regning for øget administration betales i sidste ende af danskerne i form af højere priser til forbrugerne og lavere lønninger til medarbejderne.

Afgiften anslås bl.a. at øge priserne på glasvarer med 10% og 5% på konserver.

5. Oprydningsgeneral efter norsk forbillede

Danmark har brug for en oprydningsgeneral, der kan stå i spidsen for arbejdet med at rydde op i lovgivningen.

Konceptet er allerede afprøvet i Norge med stor succes. Her ansatte man en erhvervsmand til at stå i spidsen for at forenkle reglerne for norske virksomheder. Med 216 forenklinger lykkedes det at spare norsk erhvervsliv for anslået 35 mia. norske kroner hvert år i administrative byrder - svarende til ca. 23 mia. danske kroner.

En oprydningsgeneral skal ikke være politiker, men komme fra erhvervslivet og kunne se systemet udefra. Det skal være en person, som ikke er bundet af partihensyn eller eksisterende strukturer, men som har mandat fra Statsministeriet, og som kan stille spørgsmålet: Kan vi bruge pengene klogere og udvise mere respekt for skatteborgerne?

Erhvervslivet er underlagt meget regulering, selvom en række regeringer har haft stort fokus på at nedbringe byrderne i den danske lovgivning. Særligt EU har pålagt erhvervslivet mange regler.

Bureaukratiet har vokset sig så stort, at de fleste virksomheder i dag hellere vil have gjort op med bureaukratiet, end de vil have sænket skatterne.

Liberal Alliance foreslår, at Danmark skal have en oprydningsgeneral.

Hovedopgaverne skal være:

- At luge ud i unødvendigt bureaukrati og besværlige regler
- At effektivisere arbejdsgange
- Finde overflødige udgifter og sanere diverse puljer og projekter

49 mia. kr.

bruger dansk erhvervsliv årligt på statsligt bureaukrati

23 mia. kr.

sparede norsk forenklingsgeneral erhvervslivet årligt

Du betaler

Danskerne betaler regningen med dyrere varer og lavere løn

6. Fuld gennemsigtighed i bureaukrati-besparelser

Det er vanskeligt for borgerne at følge med i resultaterne, når skiftende politikere i skåltaler lover et opgør med bureaukratiet.

Liberal Alliance vil skabe gennemsigtighed, så borgerne kan se, hvor meget det enkelte ministerie har sparet samfundet i bureaukrati og offentlige udgifter til administration.

Derfor vil vi etablere en hjemmeside, hvor borgerne kan følge besparelserne og se, hvor meget skatterne i bunden kan reduceres for det sparede beløb.

Det vil vi:

- Etablere en simpel hjemmeside over, hvor meget hvert ministerium har ryddet op i puljer og bureaukrati
- Ekstraordinære besparelser skal modsvares i skattelettelser i bunden
- Besparelsen skal fremgå for hvert ministerium

Flere akademikere i kommuner

Siden kommunalreformen i 2007 er antallet af akademikere i kommuner og regioner skudt i vejret. Der er kommet 80% flere akademikere i kommunerne og 144% flere akademikere i regionerne. Hhv. 8 og 9% af lønkronerne går til akademikere.

En analyse fra Rockwool Fonden viser, at kommuner med mange akademikere ansat har lavere produktivitet end de kommuner, der har færre. Borgerne i disse kommuner får altså mindre velfærd for deres skattekrone.

Borgere i Horsens betaler årligt

8.153 kr.

for bureaukrati i kommunen

Borgere i Vejle betaler årligt

10.474 kr.

for bureaukrati i kommunen

7. Endeligt opgør med puljetyranniet

I dag findes der et væld af puljer, projekter og tilskudsordninger, som er opstået over tid, ofte med gode intentioner, men som sjældent bliver fjernet igen. Resultatet er et komplekst system, hvor midler spredes ud på mange små initiativer, uden at nogen reelt tager ansvar for, om de stadig giver mening.

Hver eneste pulje kræver, at der sidder administratorer og udarbejder puljens kriterier og kommunikation samt vurderer indkomne ansøgninger. Også ansøgerne, uanset om det er kommuner, virksomheder, institutioner eller borgere, er nødt til at afsætte ressourcer for - måske - at få del i midlerne.

I 2018 forsøgte VLAK-regeringen at tage et opgør med 'statens puljetyranni' og ville halvere antallet af puljer målrettet kommuner og regioner og helt fjerne puljer under 10 mio. kr. Men da Folketinget i 2024 modtog den ti sider lange opfølgning på den politiske aftale fra 2018, stod det klart, at ingen af delene var lykkedes. Da der ikke længere følges op med årlige puljeregnskaber, risikerer vi at glide tilbage på det niveau af puljebureaukrati, der var før opgøret - eller højere endnu.

Liberal Alliance vil kortlægge udviklingen i nye puljer og genoptage *opgøret med puljetyranniet*.

Puljer er ofte en ineffektiv løsning

Vi så for nylig et skrækeksempel, hvor en kvik journalist opdagede, at regeringens 'boggave' til skolerne primært gik til administrationsomkostninger frem for bøger.

Havde man givet pengene direkte til skolerne og overladt det til deres faglighed at vurdere, hvad deres elever havde mest brug for, havde man sandsynligvis fået mere læring for pengene.

Mange små puljer - eksempler

- **Mangfoldighedspulje:** Højskoler kan søge puljen til aktiviteter, der kan gøre elevgruppen mere mangfoldig. (3,2 mio. kr.)
- **Lokalforeningspuljen i Dansk Firmaidræt:** Arbejdspladser kan søge puljen til firmaidrætsaktiviteter. Der vægtes især aktiviteter, der fremmer fællesskab og demokrati. (3,2 mio. kr.)
- **Pulje til grøn efteruddannelse på gymnasiale uddannelser:** Gymnasier kan søge puljen til at give et kompetenceløft til undervisere i klima og miljø. (15 mio. kr.)

8. Færre råd og nævn

Offentlige råd og institutioner skal støtte magthaverne i at træffe beslutninger på et oplyst grundlag, men fagligheden kommer ofte i baggrunden for politiske kampagner. Tilbage under Fogh-regeringen tog man et opgør med de mange råd, nævn og fonde og nedlagde over 100 af disse. I mellemtiden er der opstået mange nye igen.

Liberal Alliance vil rydde op i de mange statslige råd og andre institutioner med ringe faglig fundering. I stedet for offentligt smagsdommeri vil en lang række af opgaverne kunne løses af eksisterende organisationer.

Derfor ønsker Liberal Alliance i en kommende regering at gå de mange råd og nævn efter i sømmene.

Det vil vi:

- Antallet af råd, nævn og udvalg skal tilbage på niveau med under Fogh-regeringen

Skattefinansieret smagsdommeri

Hvad dækker statens råd, nævn og udvalg for eksempel over?

Du har måske hørt om det nyetablerede *Råd for kulturel modstandskraft*. Rådets opgave er at afdække og skabe debat om, hvordan kunst og kultur kan bidrage til opbygning af kulturel modstandskraft i krisetider.

Eller Statens Kunstfond, der hvert år uddeler omkring en halv milliard skattekrone til udvalgte kunstnere. Rådet har gennem tiden flere gange modtaget kritik for, at pengene går på tur i et lukket netværk, hvor udvalgets medlemmer ofte selv tildeles støtten.

Liberal (LA) Alliance